

Určete všechny asymptoty grafu funkce

a) bez směrnice $x = \text{const.}$

v krajních bodech Df nebo
v bodech nespojitosti x_0 , jestliže

$$\lim_{x \rightarrow x_0^\pm} f(x) = \pm \infty$$

b) asymptoty se směrnici $y = kx + q$

jestliže jsou vlastní limity

$$k = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{f(x)}{x}$$

$$q = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} (f(x) - k \cdot x)$$

Př 1: Asymptoty funkce $f(x) = x^4 - 4x^3 + 4x^2$, $Df = \mathbb{R}$, f je všude spojitá

a) asymptoty bez směrnice nejsou, protože f je definována a spojitá na celém \mathbb{R}

b) asymptoty se směrnici $y = kx + q$

$$k = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x^4 - 4x^3 + 4x^2}{x} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} (x^3 - 4x^2 + 4x) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} x^3 \left(1 - \frac{4}{x} + \frac{4}{x^2}\right) =$$

$$= \begin{cases} \lim_{x \rightarrow \infty} x^3 \left(1 - \frac{4}{x} + \frac{4}{x^2}\right) = \infty \cdot (1 + 0 + 0) = \infty \\ \lim_{x \rightarrow -\infty} x^3 \left(1 - \frac{4}{x} + \frac{4}{x^2}\right) = -\infty \cdot (1 + 0 + 0) = -\infty \end{cases}$$

limity jsou nevlastní
 \Rightarrow asymptota se směrnici
neexistuje

Př 2: Asymptoty funkce $f(x) = \sqrt{\frac{x+2}{x-2}}$, podmínka $\frac{x+2}{x-2} \geq 0$

$$Df = (-\infty, -2) \cup (2, \infty)$$

a) bez směrnice mohou být $x = -2, x = 2$

$$\lim_{x \rightarrow -2^-} \sqrt{\frac{x+2}{x-2}} = \sqrt{\frac{0}{-4}} = 0 \text{ není nevlastní} \Rightarrow \text{v } -2 \text{ není asymptota bez směrnice}$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} \sqrt{\frac{x+2}{x-2}} = \sqrt{\frac{4}{0^+}} = \sqrt{\infty} = \infty \Rightarrow \text{asymptota bez směrnice je } \boxed{x=2}$$

b) se směrnici $y = kx + q$

$$k = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{\sqrt{\frac{x+2}{x-2}}}{x} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \sqrt{\frac{x+2}{x-2}} \cdot \frac{1}{x} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \sqrt{\frac{x+2}{(x-2)x^2}} \cdot (\pm 1) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \sqrt{\frac{x+2}{x^3 - 2x^2}} \cdot (\pm 1) = 0$$

$$q = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \left(\sqrt{\frac{x+2}{x-2}} - 0 \cdot x\right) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \sqrt{\frac{x+2}{x-2}} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \sqrt{\frac{x \cdot (1 + \frac{2}{x})}{x \cdot (1 - \frac{2}{x})}} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \sqrt{\frac{1 + \frac{2}{x}}{1 - \frac{2}{x}}} = \sqrt{\frac{1+0}{1-0}} = 1$$

$y = 0 \cdot x + 1 \Rightarrow \boxed{y=1}$ je asymptota se směrnici pro $x \rightarrow \infty$ i pro $x \rightarrow -\infty$

	-2	2	
$\frac{x+2}{x-2}$	-	+	+
$\frac{x+2}{x-2}$	-	-	+
$\frac{x+2}{x-2}$	+	0	+

Př 3: Asymptoty $f(x) = (x+2)e^{-x}$, $Df = \mathbb{R}$

a) asymptoty bez směrnice nejsou, funkce je definována a spojitá na celém \mathbb{R}

b) se směrnici $y = kx + q$

$$k = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{(x+2)e^{-x}}{x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{2}{x}\right) e^{-x} = (1+0) e^{-\infty} = 1 \cdot \frac{1}{e^\infty} = 1 \cdot 0 = 0$$

$$q = \lim_{x \rightarrow \infty} ((x+2)e^{-x} - 0 \cdot x) = \lim_{x \rightarrow \infty} (x+2)e^{-x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x+2}{e^x} = \frac{\infty}{\infty} \stackrel{\text{L.P.}}{=} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{e^x} = 0$$

$$k = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{(x+2)e^{-x}}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(1 + \frac{2}{x}\right) e^{-x} = (1+0) \cdot \infty = \infty$$

Podmínka $\boxed{y=0}$ je asymptotou se směrnici jen pro $x \rightarrow \infty$.